

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
útján az

Alkotmánybíróság
részére

Budapest
Tölgyfa utca 1-3.
1027

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/01955-2/2019	
Érkezett: 2020 FEBR 05.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 0 db	<i>lu</i>

tárgy: alkotmányjogi panasz

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott Dr. Pál Péter ügyvéd ([redacted]) ügyfelem [redacted]
[redacted] (anya neve: [redacted] születési hely és idő: [redacted] adószám: [redacted] lakcím: a Budapest Főváros Kormányhivatala XIII. Kerületi Hivatala BP-13-10508026-3/2019. szám alatt hozott határozata alapján magyarországi lakóhellyel nem rendelkezik) és a NAV Fellebbviteli Igazgatósága (1134 Budapest, Dózsa György utca 128-132.) között 46.K.30.825/2017. szám alatt lefolytatott közigazgatási perben az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § rendelkezése alapján a felperes képviseletében – a jelen beadványom mellékleteként csatolt meghatalmazás alapján eljárva – a Tisztelt Alkotmánybíróság IV/1955-1/2019. szám alatt hozott, 2019. december 14. napján kelt és a jogi képviselő számára **2020. január 6. napján kézbesített hiánypótlási felhívásában foglaltaknak eleget téve** az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérelmem indoklásaként az alábbiakat adom elő:

1.) Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

1.) Az indítvány szövege:

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 46.K.30.825/2017/42. sorszám alatt hozott, 2019. március 6. napján hozott, valamint a Kúria Kfv.I.35.360/2019. szám alatt hozott, 2019. szeptember 5. napján kelt, valamint az eljáró jogi képviselő részére 2019. szeptember 26. napján kézbesített ítéletét az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés alapján felülvizsgálni és megsemmisíteni szíveskedjék.

2.) pertörténet és a tényállás rövid ismertetése:

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Észak-budapesti Adó- és Vámigazgatósága (a továbbiakban: elsőfokú adóhatóság) 2010.-2013. évek közötti időszakra személyi jövedelemadó és százalékos egészségügyi hozzájárulás adónem ellenőrzést folytatott le [redacted] felperesnél.

Az eljárás során az elsőfokú hatóság megállapította, hogy a vizsgált időszakban a felperes munkaviszonnyal nem rendelkezett, személyi jövedelemadó bevallásokat nem nyújtott be. A felperes [REDACTED] alapította a [REDACTED]-t, melynek 3 alkalommal nyújtott tagi kölcsönt, amiket a [REDACTED] visszafizetett. A vizsgált időszakban a felperes különböző gépjárműveket vásárolt és értékesített valamint életvitelével kapcsolatban a szokásos megélhetési kiadások merültek fel.

A vizsgálat alapján az elsőfokú adóhatóság azt állapította meg, hogy a felperesnek az adómentes bevallott és bevallási kötelezettség alá nem eső, de megszerzett jövedelmének együttes összege az életvitelére és a vagyongyarapodására fordított kiadásaival nincs arányban, ezért az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 109. §. (1) bekezdése értelmében az adó alapja becsléssel történő megállapításának van helye. 2010. január 1. napján 0 Ft készpénzes megtakarítással induló összeggel készpénzforgalmi vagyonmérleget állapított meg, amelyben a felperes bevételeit és kiadásait is szerepeltette. A 1764077066 szám alatti határozatával személyi jövedelemadó adónem [REDACTED] Ft százalékos egészségügyi hozzájárulás adónem [REDACTED], összesen [REDACTED] Ft teljes egészében adóhiánynak minősülő adókülönbséget állapított meg a felperes terhére. Az adóhiány összege után [REDACTED] Ft adóbírságot szabott ki és felszámított [REDACTED] Ft késedelmi pótlékot. Az elsőfokú adóhatóság a felperes jövedelmét becsléssel állapította meg, megállapítva azt is, hogy az Art. 108. §. (3) bekezdésében írtak szerint a felperes becsléssel megállapított adóalaptól való eltérést hitelt igazolóan nem tudta igazolni. az adó mértékét a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja. tv.) 28. §. (1) bekezdése 29. §. (1) bekezdése alapján számította ki.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2016. november 10-én kelt 2061271949 szám alatti határozatával az elsőfokú adóhatóság határozatát helybenhagyta. Az Art. 138. §. (1) bekezdésre hivatkozással megállapította, hogy a becslés feltételei az Art. 109. § (1) bekezdés alapján fennállottak, a becslés módszere az Art. 108. §. (1) bekezdése alapján megfelelő volt, a felperes ugyanakkor az elsőfokú határozat elleni fellebbezésében sem új tényt, sem új körülményt nem közölt, korábban nem ismert bizonyítékot nem csatolt be, az elsőfokú adóhatóság pedig az eljárás bizonyítékait megfelelően értékelte.

A felperes kereseti kérelmében elsődlegesen az alperes támadott határozatának hatályon kívül helyezését, másodlagosan a határozat hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését és mindkét esetben perköltségben történő marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy az alperes határozata a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 5. §. (2) bekezdésében 50. §. (1) és (4) bekezdéseiben foglalt rendelkezéseket sérti, a tényállást az adóhatóság teljes körűen nem tárta fel.

A felperes hangsúlyozta, hogy az adóhatóság tévedett akkor, amikor a forrástáblázat tételét 0 Ft-ban állapította meg és nem fogadta el a felperes [REDACTED] összegeket, melyekből – és felperes élettársa részére folyósított családi pótlék és gyermektartásdíj, valamint közös vállalkozásaik bevételeiből – kiadásait fedezték, ezért nem volt helytálló az elsőfokú adóhatóság azon megállapítása, miszerint a felperes a vizsgált időszak kezdetén megtakarítással nem rendelkezett.

Kifogásolta a felperes egyes értékesített gépjárművek kapcsán az elszámolások helytállóságát is. A [REDACTED] gépjármű kapcsán előadta, hogy az nem az ő, hanem a más személy tulajdona, így az eladásból származó bevételt figyelmen kívül kell hagyni. A [REDACTED]

ú gépjármű vételárát a megállapított összeggel szemben [REDACTED] an jelölte meg, el kívánta számolni a [REDACTED] gépjármű javítási költségét, melynek figyelembevételével a gépjármű vételára is csökkent. A [REDACTED] gépjármű értékét [REDACTED]- Ft-ban jelölte meg az elszámolt [REDACTED] 0,- Ft-os értékkel szemben.

Az elsőfokú Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság jogerős ítéletével a felperes keresetét elutasította. A tényállás vizsgálata során az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes a perben őt terhelő bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, valamint az általa támadott tényállásrészek kapcsán az alperes a közigazgatási eljárásban feltárt bizonyítékok mérlegeléséből következő megállapításokat nem tudta megdönteni. A felperes által sérelmezett nyitó tétel kapcsán a bíróság rögzítette, hogy a felperes által csatolt bankszámlakivonatokkal igazolt, a felperes élettársa számlájára befizetett összegek a vizsgált időszakhoz képest jóval korábban kerültek befizetésre, a bankszámlák követelés összege pedig ezt követően csökkenő tendenciát mutat. Mindebből nem lehet olyan okszerű következtetést levonni, miszerint a számlákon szereplő összegek a vizsgálat kezdetekor a felperes rendelkezésére álltak volna. A [REDACTED] gépjárművek értéke kapcsán lefolytatta a felperes által felajánlott tanúbizonyítást, annak eredményét a közigazgatási eljárásban beszerzett bizonyítékokkal együttesen újraértékelte és arra a következtetésre jutott, hogy a tanúvallomások nem alkalmasak a közhiteles nyilvántartások és okiratok által igazolt alperesi tényállás módosítására. A [REDACTED] gépkocsi javítási költségeinek elszámolása tárgyában az eljáró bíróság rögzítette a felperes e körben tanúbizonyítási indítványától a per során elállt.

A felperes a [REDACTED] vásárolt [REDACTED] típusú gépjárművel kapcsolatban sérelmezte, hogy annak vételárát alperes aránytalanul magas összegben állapította meg. A gépjárművet a [REDACTED]-től vásárolta, majd fél évvel később, [REDACTED]- forint összegben értékesítette. Felperes a per során állította, hogy a gépjárművet [REDACTED] forintért vásárolta és a per során úgy nyilatkozott, hogy az erre vonatkozó számlát becsatolja. A felperes a perben a számlát önhibáján kívül eredő okból kifolyólag nem tudta csatolni, az alperes által a perben becsatolt adásvételi szerződés azonban a gépjármű vételárát nem tartalmazta. A felperes a gépjármű pontos vételárának tisztázásának céljából az eljárás során több alkalommal indítványozta az adásvétel lebonyolításánál jelen lévő – **az ítéletben tévesen [REDACTED] nevében eljáró képviselőként került feltüntetésre - [REDACTED] tanúkenti meghallgatását, - mivel egyéb bizonyítási eszköz a vételár megállapítása vonatkozásában nem állt rendelkezésre** – azonban a bíróság a többszöri idézése és elővezetése iránti kísérlete ellenére a tanú a tárgyaláson nem jelent meg. **A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a felperes által előterjesztett tanúbizonyítási indítványt alakszerű határozattal nem utasította el, a felajánlott bizonyítást nem mellőzte, azonban a 46.K.30.825/2017/48. szám alatt hozott, dátumozással el nem látott végzésében [REDACTED] kötelezte [REDACTED] Ft pénzbírság, valamint [REDACTED] Ft elrendelt elővezetés költségeinek megtérítésére.**

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság jogerős ítéletével szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, ebben az ítélet alperes határozatára is kiterjedő hatályon kívül helyezését és a felperes kereseti kérelmének történő helyt adást, valamint az alperes perköltségben történő marasztalását kérte. Álláspontja szerint az ítélet a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 3. §. (3) és (4) bekezdését, 173. §. (3) bekezdését, valamint 221. §. (1) bekezdését sérti. A [REDACTED] gépkocsik értéke megállapítása körében tévesnek tartotta azt az első bírói álláspontot, amely

szerint a meghallgatott [REDACTED] tanúk vallomása ne lenne alkalmas az egyéb bizonyítékokkal egybevetve a felperesi álláspont alátámasztására. Mindkét esetben hivatkozott arra, hogy a Pp. 195. §. (6) bekezdése értelmében a közokirattal szemben is van ellenbizonyításnak helye, így a tanúvallomások alkalmasak voltak a közokirati tartalmak megdöntésére.

Kifogásolta a bíróságnak a meg nem jelen tanú megidézése és meghallgatása mellőzésére vezető álláspontját, vitatta, hogy a tanú megjelenésre képtelen állapotban lett volna, ennek igazolására iratokat (fényképet és versenykiírást) csatolt. A tanú meghallgatásának mellőzése a Pp. 3. (3) és (4) bekezdését valamint a 173. §. (3) bekezdését sértette és elzárta a felperest a további eredményes bizonyítás lehetősége elől.

A Kúria Kfv.I.35.360/2019/5. szám alatt hozott ítéletében arra az álláspontra helyezkedett, hogy „nem sértette meg az elsőfokú bíróság az eljárása során a Pp. 3 §., illetőleg 167. §. (3) bekezdését akkor, amikor a felperes által bejelentett, többször megidézett és elővezetés ellenére meg nem jelent tanú meghallgatásától eltekintett és a felperes erre irányuló bizonyítását elutasította. **(Megjegyzem, az elsőfokon eljáró Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a felperes által felajánlott tanúbizonyítás vonatkozásában - a Kúria megállapításával ellentétben – alakszerű elutasító végzést az eljárás során nem hozott.**

A Kúria fenti számon hozott ítéletében azt állapította meg, hogy a felülvizsgálati kérelem, amely tartalmát tekintve a bizonyítékok felülmérlegelésére irányul, nem alapos, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság jogerős ítélete eljárási jogszabálysértés nélkül meghozott, az érdemét tekintve is jogszerű határozat, ezért azt a Pp. 275. §. (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

3.) a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A felperes a 2016. december 22. napján kelt kereseti kérelmével a NAV Fellebbviteli Igazgatósága, mint másodfokú hatóság által hozott 2061271949 szám alatt hozott, 2016. november 11. napján kelt határozatával szemben a törvényes határidő belül elsődlegesen kérte a határozat hatályon kívül helyezését, másodlagosan pedig a határozat hatályon kívül helyezését és a hatóság új eljárás lefolytatására utasítását.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a felperes kereseti kérelmét a 46.K.30.825/2017/42. sorszám alatt hozott, 2019. március 6. napján kelt, az eljáró felperesi jogi képviselő számára 2019. március 6. napján kézbesített ítéletével elutasította.

A felperes a 2019. április 25. napján kelt felülvizsgálati kérelmében kérte a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 46.K.30.825/2017/42. szám alatt hozott ítéletének hatályon kívül helyezését és a felperes kereseti kérelmének történő helyt adást.

A Kúria a Kfv.I.35.360/2019/5. szám alatt hozott, 2019. szeptember 5. napján kel és a felperes jogi képviselője számára 2019. szeptember 26. napján kézbesített ítéletével a felperes felülvizsgálati kérelmét elutasította.

A fent előadottak alapján nyilatkozom arra vonatkozóan, hogy az indítványozó a jogszabály által részére biztosított valamennyi jogorvoslati lehetőségét kimerítette.

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. tv. (a továbbiakban: Abtv.) 30. §. (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől – 2019. szeptember 26. – számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani.

2. az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság valamint a Kúria által hozott ítéletek vonatkozásában:

- Az említett közhiteles nyilvántartás vonatkozásában előadjuk, hogy a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (a továbbiakban: Pp.) 195. §. (1) bekezdés rendelkezése értelmében az olyan papír alapú vagy elektronikus okirat, amelyet a bíróság, közjegyző vagy más hatóság, illetve közigazgatási szerv ügykörén belül, a megszabott alakban állított ki, mint közokirat teljesen bizonyítja a benne foglalt intézkedést vagy határozatot, továbbá az okirattal tanúsított adatok és tények valóságát, úgyszintén az okiratban foglalt nyilatkozat megtételét, valamint annak idejét és módját.
- A Pp. 195. §. (6) bekezdése értelmében ellenbizonyításnak a közokirattal szemben is helye van, de csak annyiban, amennyiben azt a törvény ki nem zárja vagy nem korlátozza.
- A fenti jogszabályhelyhez fűzött jogalkotói kommentár értelmében az ellenbizonyítás során az is bizonyítható, hogy a közokiratban foglalt határozat, intézkedés, nyilatkozat nem történhetett meg, vagy nem úgy, nem akkor és nem ott, ahogy azt a közokirat feltünteti; a nyilatkozatot vagy tényét a közokirat helytelenül tanúsítja; az okiratban személycsere, névcsere stb. van. A Kúria a P.III.20.367/1964. számú ítéletében egyértelműen kimondta, hogy személyi igazolvánnyal mint közokirattal szemben is helye van ellenbizonyításnak, ugyanis kizáró vagy korlátozó rendelkezés nincs.
- A fenti jogszabályhelyhez fűzött jogalkotói kommentár egyértelműen kiemeli, hogy **hatályos jogunkban egyébként olyan szabály nincs, amely a közokirattal szembeni ellenbizonyítást kizárná vagy korlátozná.**

Azonban [REDACTED] 2019. február 11. napján kelt írásbeli vallomásában úgy nyilatkozott, hogy egészségi állapota miatt tanúként megjelenni nem tud a tárgyalásokon, azonban az ügy érdemében kifejtette, hogy felperest nem ismeri, így érdemi információval az ügygel kapcsolatban nem tud szolgálni.”

- A Kúria KGD2014.35. számú eseti döntése értelmében vagyonosodási vizsgálat alapján meghozott határozat felülvizsgálata iránti perben a felperes tanúbizonyítással is bizonyíthatja keresetét.
- Fontosnak tartjuk kiemelni, hogy a felperes által 2018. április 4. napján benyújtott tanúbizonyítási indítvány alapján [REDACTED] a [REDACTED] [REDACTED] személygépkocsi értékére, az adásvétel lebonyolításakor kifizetett vételár mértékére tudott volna vallomást tenni, tekintettel arra, hogy a vételárként kifizetett pénzüsszeg a sajátja volt, valamint ezt követően a gépjárművet is ő használta. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság által kifejtett indokolással ellentétben a felperes egyetlen alkalommal sem állította, hogy [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] alkalmazásában állt volna.

- [REDACTED] tanú által a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság részére becsatolt, 2019. február 11. napján kelt „írásbeli vallomása” az alábbiakat tartalmazza: „Az elmúlt időszakban rövidebb-hosszabb ideig voltam fekvőbeteg és jelenleg is az vagyok. Mivel több operációra várok a jövőben és az ügyel (!) kapcsolatban – mivel nem ismerem – így valószínű (!), hogy érdemi információval nem tudom a Bíróság munkáját segíteni, kérem a tanúmeghallgatásomtól eltekinteni szíveskedjen.”
- [REDACTED] a 42. sorszám alatt hozott ítélet indokolásában foglaltakkal ellentétben beadványában csupán arra utalt, hogy mivel álláspontja szerint az ügyet (!) nem ismeri, - nem pedig a felperest, ahogy azt a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletének indokolása tartalmazza - ezért valószínű, (!) hogy az ügy szempontjából érdemi információval nem tud szolgálni.
- Fontosan tartom kihangsúlyozni, hogy a felperesi oldal számára értelmezhetetlen a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság azon eljárása, miszerint, ha egy tanú a megjelenési kötelezettségének nem tesz eleget, - elővezetése a megadott, létező lakcímről sikertelen - majd a vallomástételt a jogszabályi rendelkezésekkel ellentétesen megtagadja, akkor a tanúvallomása egy általa becsatolt, kézzel írott okirattal pótolható lenne, annak ellenére, hogy a polgári eljárásjog nem ismeri az írásbeli vallomástétel lehetőségét. Álláspontunk szerint az elsőfokon eljáró Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ismételen nem tett eleget a Pp. 221. §. (1) bekezdés szerinti indokolási kötelezettségének, mikor ítéletében egyáltalán nem tért ki arra, hogy a Polgári Perrendtartás mely rendelkezése teszi lehetővé számára az írásbeli nyilatkozat tanúvallomásként történő elfogadását.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a felperes által előterjesztett tanúbizonyítási indítványt alakszerű határozattal nem utasította el, azonban a 46.K.30.825/2017/48. szám alatt hozott, dátumozással el nem látott végzésében [REDACTED] kötelezte 30.000,- Ft pénzbírság, valamint 21.000,- Ft elrendelt elővezetés költségeinek megtérítésére.

Az Abtv. 27. §. rendelkezése értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdekében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

- a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és
- b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját.

Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.

Alaptörvény XXVIII. (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt vádat vagy valamely perben jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

A jelen beadványunkban fontosnak tartjuk kiemelni, hogy az eljáró Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a felperes által előterjesztett bizonyítási indítványnak helyt adott, az indítványozott tanú előállításáról – így a tanú meghallgatásáról, **akár helyszíni tárgyalás tartásával vagy megkeresett bíróság útján** – egyáltalán nem gondoskodott, annak ellenére, hogy az ügyben releváns tényállási elem felderítése csak és kizárólag tanúvallomás igénybevételével volt lehetséges.

Az eljáró Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak az általa lefolytatott eljárás során azt kellett volna tisztázni, hogy az eljáró adóhatóság valóban teljes mértékben eleget tett-e a tényállás-felderítési kötelezettségének, vagyis, hogy az adózó részéről valóban a határozatban foglalt adóhiány állapítható-e meg. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság hivatkozott eljárása során nem tette a felperes számára lehetővé, hogy a hatóság által csupán becsléssel megállapított adóhiány vonatkozásában érdemi bizonyítási indítvánnyal éljen, amelynek következtében sérültek a tisztességes eljáráshoz fűződő jogai.

A Tisztességes eljárás (fair trial) követelménye nem egyszerűen egy a bíróságnak és az eljárásnak megkövetelt tulajdonságai közül (ti. mint „igazságos tárgyalás”), hanem az idézett alaptörvényi rendelkezésben foglalt követelményeken túl az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt többi garanciájának teljesedését is átfogja. A Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmánya 14. cikk 3. b), illetve az Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikk 3. b) egyező szóhasználattal írják elő, a bűncselekménnyel megvádolt személy számára – **a jelen esetben álláspontom szerint az adóigazgatási ellenőrzés alá vont adóalany számára is irányadó rendelkezés** – feltétlenül megadandó „minimális” jogok között, hogy az „legalább” „megfelelő idővel” és lehetőséggel rendelkezék védelme előkészítésére, illetve rendelkezék a védelmének előkészítéséhez szükséges idővel és eszközökkel. **Ezek az eszközök vagy lehetőségek felölelik minden olyan elemet, amely a büntető – vagy hatóság által megállapított – felelősség alóli mentesülést vagy a büntetés csökkentését szolgálja, s amelyeket a hatáskörrel rendelkező hatóságok gyűjtöttek vagy gyűjthetnek össze. (Vö. Report of the Commission of 14 December 1981, Jaspers Case, DR 27 (1982), p. 61, 72.)**

Az Egyezségokmánynak és az Emberi Jogok Európai Egyezményének eljárási garanciákat tartalmazó cikkei általában elfogadott értelmezése szerint a fair trial olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mit az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás „méltánytalan” vagy „igazságtalan”, avagy „nem tisztességes”.

Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése értelmében **alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.**

Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint valamely alapjog lényeges tartalmát az a korlátozás sérti, amely – valamely más alapvető jog vagy alkotmányos cél érdekében – nem elkerülhetetlenül szükséges, továbbá, ha szükséges is, a korlátozás által okozott jogsérelem az okozott célhoz képest aránytalan.

Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.

Az előadottak alapján sem az Alaptörvény, sem pedig az alkotmánybírói gyakorlat nem ismer olyan körülményt, amely alapján a bírósági, illetve hatósági eljárások „tiszteséges” voltát arányosan ugyan, de korlátozni lehetne; hanem a tisztességes tárgyalás fogalmán belül alakítandó ki olyan ismérvszisztem, amely annak tartalmát adja, s csak ezen belül értékelhető.

Az ügy megítélése szempontjából releváns 19/2015. (VI. 15.) AB határozat az alábbi indokolást tartalmazza:

„A jelen ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló eljárásban a Bíróság a Pp. 339. §. (1) bekezdése alapján azzal utasította el a felperes (indítványozó) keresetét, hogy az alperes (a hatóság) tényállás-tisztázási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. A Bíróság e tekintetben a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 50. §. (1) bekezdésére hivatkozott, amely előírja, hogy a hatóság köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni. Ha ehhez nem elegendők a rendelkezésre álló adatok, bizonyítást folytathat le.

- A Közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás szabályairól szóló 2004. évi CXL. tv. (a továbbiakban: Ket.) 50. §. (1) bekezdése értelmében a hatóság köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni. Ha ehhez nem elegendők a rendelkezésre álló adatok, bizonyítási eljárást folytat le.
- A Ket. 50. §. (4) bekezdése értelmében a hatósági eljárásban olyan bizonyíték használható fel, amely alkalmas a tényállás tisztázásának megkönnyítésére. Bizonyíték különösen: az ügyfél nyilatkozata, az irat, a tanúvallomás, a szemlélő készült jegyzőkönyv, a szakértői vélemény, a hatósági ellenőrzésen készült jegyzőkönyv és a tárgyi bizonyíték.

Az Alkotmánybíróság a rendelkezésre álló iratokból arra a következtetésre jutott, hogy az alapügyben eljáró peres felek egyike (vagyis a panaszos) eszköztelenné vált a bizonyítási eljárás során. Perbeli jogszíványai olyan mértékben csorbultak, ami felveti az alkotmányos alapjogvédelem indokoltságát. Ebből következően a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülésének megítélése tartalmi vizsgálatot igényel, amelynek során választ kell adni arra, hogy a panaszosnak volt-e lehetősége jogi álláspontja és az azokat alátámasztó bizonyítékok előadására és érvényesítésére vagy ellenkezőleg: el volt zárva az azokat alátámasztó bizonyítási eszközök igénybevételének lehetőségétől.

„Az Alkotmánybíróság egyértelműen mutatott rá a 19/2015. (VI. 15.) AB határozatban arra, miszerint: nem kívánja elvégezni a bizonyítékok újbóli (jogi értelemben vett) mérlegelését; ez a hatóságok és a rendes bíróságok feladata. Alaptörvényből fakadó funkcióját viszont úgy tudja a konkrét ügy kapcsán betölteni, ha rámutat: olyan az ügy eldöntése szempontjából releváns tényezőket hagyott figyelmen kívül a Bíróság, amely tény önmagában is a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét okozta.

Az Alkotmánybíróság egyértelmű álláspontot fogalmazott meg a tekintetben, miszerint a tisztességes eljáráshoz való jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely szerint a jogi szabályozással szemben alkotmányos igény, hogy a perbe vitt jogokról a

bíróság érdemben dönthessen. Önmagában a bírói út igénybevételének formális biztosítása nem elegendő az eljárási garanciák teljesedéséhez, hiszen az alkotmányos szabályban előírt garanciák éppen azt a célt szolgálják, hogy azok megtartásával a bíróság a véglegesség igényével hozhasson döntést. A tisztességes eljárás követelménye tehát magában foglalja a hatékony bírói jogvédelem igényét is.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt a felperes kifejezetten kérte a perben képviselt álláspontját alátámasztó [REDACTED] tanú meghallgatását, amely bizonyítási indítvány nem került elutasításra, azonban az eljáró bíróság – **valamint a korábban eljáró adóhatóság sem** - a tanút nem hallgatta meg. Az eljáró Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az Alaptörvényből eredő funkcióját csak úgy tudja a konkrét ügy kapcsán betölteni, ha biztosítja a felek tisztességes eljáráshoz fűződő jogát, azonban jelen esetben egyértelműen megállapítható, hogy az ügy megítélése szempontjából jelentős tényeket hagyott figyelmen kívül, megsértve ezzel a felperes hatékony jogorvoslathoz való jogát.

A kimunkált alkotmányos mérce értelmében a tisztességes eljárás (fair trial) követelménye az eljárásjogi garanciák érvényesülését is felöleli, és egy olyan minőséget jelent, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembe vételével lehet csupán megítélni. Ebből következően egyes részletszabályok hiánya miatt éppúgy, mint valamennyi részletszabály megalkotásának dacára lehet egy eljárás méltánytalan, igazságtalan vagy nem tisztességes. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a tisztességes eljáráshoz való jog magában foglalja az Alaptörvényben kifejezetten nem nevesített bírósághoz való jog valamennyi feltételét is. Az alkotmánybírói gyakorlat értelmében tehát a tisztességes eljárás körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely szerint a jogi szabályozással szemben alkotmányos igény, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben dönthessen. Önmagában a bírói út igénybevételének formális biztosítása ugyanis nem elegendő az eljárási garanciák teljesedéséhez, hiszen az alkotmányos szabályban előírt garanciák éppen azt a célt szolgálják, hogy azok megtartásával a bíróság a véglegesség igényével hozhasson döntést. A tisztességes eljárás követelménye tehát magában foglalja a hatékony bírói védelem igényét is.

Az előadottakból kétségtelenül megállapítható, hogy a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az elsőfokon korábban eljáró adóhatóság által megállapított tényállást nem teljeskörűen vizsgálta felül, annak ellenére, hogy ez lenne a felülvizsgálati eljárás lényege.

Az Alaptörvényben nevesített jog megnevezése

Az Alaptörvény XXVIII. cikk rendelkezéséhez fűzött kommentár értelmében a tisztességes eljáráshoz való jog talán a legátfogóbb jog, amelynek nemzetközi irodalma is igen jelentős, köszönhetően a strassbourgi esetnek is. A tisztességes eljáráshoz való jog ugyanis emberi jogi egyezményekben is szerepel, úgymint az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikke vagy a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya. A hatályos szabályozás azonban inkább az előbbihez közelít, ugyanis az igazságos jelző helyett a tisztességest használja és tartalmazza az ésszerű időn belül történő elbírálás követelményét is.

Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

Az Abtv. 52. §. (5) bekezdése valamint az 57. §. (1a) bekezdése és az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) Tü határozat 36. §. (2) bekezdésére tekintettel előadom,

hogy az indítványozó az elterjesztett alkotmányjogi panaszban foglaltakkal összefüggésben neve nyilvánosságra hozatalához nem járul hozzá.

Az indítványozó a hatósági eljárás során eljárás alá vont adózóként ügyfél minőségben, a további peres eljárás során felperesként járt el, ezért az Abtv. 51. §. rendelkezése alapján jogosult indítványozóként eljárni.

Az indítványozó az ügyből kifolyólag kezdeményezte a végrehajtási eljárás felfüggesztését, azonban ezt a kérelmét a panaszos elutasította. Előadom, hogy az ügyben perújítás vagy más egyéb jogorvoslat alapján indult eljárás nincs folyamatban, az indítványozó valamennyi jogorvoslati lehetőségét kimerítette.

Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság előtti eljárás illetékmentes, annak lerovását mellőzöm.

Budapest, 2020. február 4.

Tisztelettel:

Dr. Pál Péter ²⁰²⁰⁻²⁻⁴
ügyvéd

melléletek:

1. ügyvédi meghatalmazás,
2. a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítélete,
3. a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság pénzbírságot kiszabó végzése,
4. írásbeli nyilatkozata,
5. a Kúria hivatkozott ítélete